

Balgfreds, at dette netop stod i Motiverne — at de have Kendskab til Svineavlens og Interesse for Sagen, og lade disse faa Dyr-læger under nærmere Instruction af Konsulent Mørkeberg, under hans Ledelse udføre Konsulentgerningen. Saaledes har man tænkt sig Ordningen, og jeg kan, som sagt, ikke se, at man kan gaa nogen bedre Vej for at bøde paa den Mangel, der er til Stede i Øjeblikket, idet Konsulent Mørkeberg ikke er i Stand til at overkomme Arbejdet. Jeg skal meget anbefale denne Bevilling til det høje Ting. Jeg tror, at det vilde være underligt, om man netop nu, da Svineavlens virkelig befinder sig under temmelig vanskelige Forhold, vilde nægte dette Beløb til at søge Svineavlens fremmet. Det er jo saaledes, at Regeringen maa være meget varsom med at give Tilladelse til Indførsel af Racevvin fra Udlandet, for at den Ulykke ikke skal overgaa os, at Svinedifteritis ud-bredes i større Omfang, end den nu er. Vi kunne for Øjeblikket sige, at vi aldeles ikke have Svinedifteritis i dens akutte Form, og vi have den saa godt som ikke heller i dens kroniske Form, vi have i alt Fald i læn-gere Tid været fri for noget nyt Tilfælde. Denne gunstige Stilling maa vi se at opret-holde, og derfor maa vi være varsomme med at indføre fremmede Svin, det bør kun ske under stor Forsigtighed og Kontrol fra det offentlige Side. Vi have jo gjort et Forsøg i denne Retning her paa Sjælland, skal dette Forsøg udvides, og jeg har tidli-gere haft Lejlighed til at udtale mig om, at det er noget, jeg vel tænker mig kan ske, maa vi have tilstrækkelig Hjælp til at kunne føre Kontrol med de Avlscentre, man saale-des anlægger andre Steder i Landet, og derfor vil jeg ogsaa meget anbefale, at denne Bevilling under Fremme. Det er jo saale-des med Konsulentvirksomheden, at nu har den lebet længe nok til, at man begynder at glemme, hvad godt den har udrettet, og at man derfor meget mere tænker paa at stille store Krav til den, større Krav, end Insti-tutionen er i Stand til at fyldestgøre. Der er jo herigennem kommet en Del Uvilje frem, hvilket ogsaa kom til Orde gennem det ærede Mindretals Ordfører i Gaar, idet han udtalte den Sætning, at den Tid er forbi, da det praktiske Landbrug trænger til Statskonsulenter. Jeg tror, at det er en farlig Sætning at udtale. Det turde dog være lovlig meget sagt, at det danske Landbrug nu har arbejdet sig saa meget frem, at vi ganske kunne stryge Statens Konsulenter og nu lade Landbruget staa uden denne Hjælp. Men en saadan Sætning modsiges jo aller bedst, naar man ser hen til, hvorledes Landbruget

bruger Konsulenterne; thi det er ganske sikkert, at Konsulenterne baade i Husdyrbrug, Mejerivæsen og i Landbrugsmaskinvæsen ere saa stærkt optagne, netop ifølge Rekvifition fra Landforeninger og private Landbrugere, at deres Tid er fuldt besat. Nej, lad os vente til, at Landbrugerne ikke mere bruge Konsulenterne, saa kunne vi begynde at tale om, at nu ere vi komne saa vidt, at Landbruget kan undvære dem. Men ellers staar Gerningen mod de Ord, vi hørte i Gaar.

Det næste Endringsforslag under Nr. 62, Betænkningens Nr. 54, angaar en Sag, jeg tillægger megen Betydning, nemlig Mose-sagen. Det har i Finansudvalget stillet sig saaledes, at Udvalget ikke har udtalt sig mod Sagens Realitet, men derimod kun har gjort en mere formel Indvending. Det hedder jo nemlig i Udvalgsbetænkningen, at Ordningen af denne Sags Ledelse onskes gjort til Genstand for nærmere Overvejelse, og derfor foreslaar man, at Bevillingen nægtes. Det er saaledes Spørgsmaalet om Sagens Ledelse, der egentlig ligger for, og det er da ogsaa nærmest derom, jeg skal tale, men jeg vil sig nogle Ord ogsaa om selve Sagen, selve det, man vil, fordi jeg ikke tror, at det har staaet rigtig klart, at det, man vil her, er noget andet end det, Hedeselskabet hidtil har udrettet. Jeg tror nemlig, at man er kommen ved meget ind paa den Tante, at denne Sag vil kunne fremmes gennem Hedeselskabet, saaledes at Hedeselskabet skalde udvide den Gerning paa Mosefjagens Omraade, som Selskabet hidtil har taget op. Inden Hedeselskabet fik nogen Statsbevilling til Mosefjagens Fremme var Forholdet, at Dalgas allerede den Gang havde bekræftet sig meget med Mosefjagen; men paa Landmandsforsamlingen i 1888 fik han en Opfordring til yderligere at søge at vække Interesse for Mosefjagen, og dette Kald fulgte han, idet han saa hen-vendte sig til Lovgivningsmagten om et Til-stud til Hedeselskabet af 6,000 Kr. for at fremme Mosefjagen. Han udtaler selv i den Skrivelse, hvori han anholder om dette Til-stud, at Hedeselskabet havde haft det Gaab, at andre vilde have taget Mosefjagen op, men da det nu ikke var stet, vilde man ikke undslaa sig for at søge at vække Interesse for denne Sag. Det Tilstud, man begyndte med at give den Gang, er senere vokset, det er ordinært blevet 20,000 Kr., og af disse 20,000 Kr. ere 15,000 Kr. blevne anvendte til Moseopdyrkning paa Hedeselskabets egne Ejendomme, nemlig paa Stovbjerg og Kon-toppidans Mosestation ved Herning og Birte-bæk. De 5,000 Kr. ere blevne anvendte til de saakaldte Forsøgsstationer, som bleve an-lagte rundt om i Sylland for netop at vække